ماگۆزوە

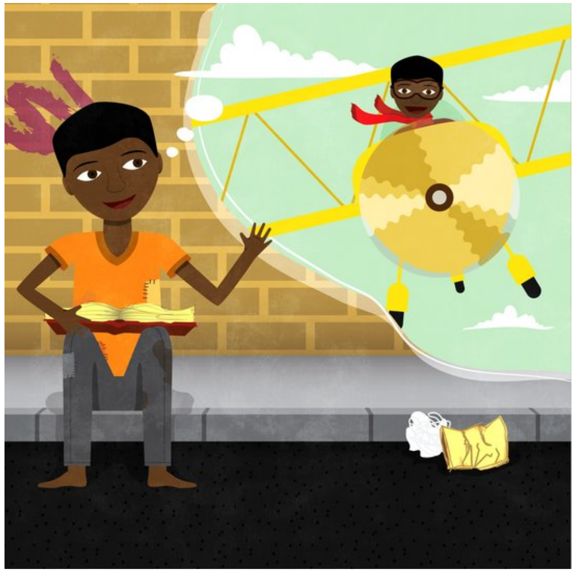

Lesley Koyi
Wiehan de Jager
Agri Afshin
5
کوردی ckb

له شاری قەرەباڵغی "نایرۆبی" دوور له ژیانی ئاسایی ماڵەوە، دەستەیەك له کوڕانی بێ ماڵ ژیانیان بەسەر دەبرد. ئەوان هەموو ڕۆژێکیان بەو جۆرەی کە دەهات پێشوازییان لێ دەکرد. بەیانیان کوڕەکان رایەخەکانیان کۆ دەکردەوە کە شەوێ لە سەر پەیدەرەوێکی شاردا نووست بوون. لە سەرمان بۆ خۆ گەرم کردنەوە ئاگریان بە زبڵ کردەووە. یەکێك لە کوڕەکانی ناو ئەو گروپە، ماگۆزوە بوو. ئەو تەمەنی لە هەموان کەمتر بوو.

کاتێک دایك وباوکی هاگۆزوە مردن، ئەو تەمەنی تەنیا پێنج ساڵ بوو. ئەو رۆیشت بۆ ئەوەی لەگەڵ مامی ژیان بەسەر بەرێت. بەڵام ئەو پیاوە ئاگای لە منداڵەکە نەدەبوو. ئەو خواردنی تەواوی بە هاگۆزوە نەدەدا. ئەو کوڕەکەی ناچار کرد کە کاری زۆر سەخت بکات.

ئەگەر مگۆزوە گلەیی یان پرسیارێکی بکردایە، تۆماس لێی دەدا. کاتێک مگۆزوە پرسیاری کرد کە ئەو دەتوانێ بچێتە قوتابخانە، تۆماس لێی دەدا ودەیگوت: “تۆ گێلی و فێری هیچ شتێک نابیت.” پاش سێ ساڵ بەو شێوازە هەڵسوکەوتە، مگۆزوە هەڵات و لە تۆماس دوور کەوتەوە. ژیانی سەر شەقامی دەستپێکرد.

ژیانی سەر شەقامەکان زۆر سەخت بوو، زۆربەی کوڕەکان ڕۆژانە خۆیان ماندوو دەکرد هەر بۆ ئەوەی خواردنیان دەست کەوێت. هەندێک جار دەگیران و هەندێک جاریش لێیان دەدرا. کاتێکیش نەخۆش دەکەوتن، کەس نەبوو یارمەتییان بدات. گروپەکە پشتیان بەو پارە کەمەوە دەبەست کە لە ڕێگای سواڵ کردن و لە فرۆشتنی پلاستیکی کۆن و ئەو کەرەستانەی کە سەرلە نوێ بەکاردێنەوە، دەستیان دەکەوت. ژیان بە هۆی پێکدادان لەگەڵ گروپەکانی دیکەی ڕکابەریان ئەستەمتر دەبوو کە دەیانویست بەشەکانی شارەکە کۆنترۆڵ بکەن و بیخەنە ژێردەسەڵاتی خۆیانەوە.

ڕۆژێکیان کە هەگۆزوە لەناو تەنەکە زبڵەکاندا دەگەڕا، کتێبێکی چیرۆکی کۆنی منداڵانی دڕاوی دۆزیەوە. ئەو تەپو تۆزەکانی لەسەر تەکاندو لە کیسەکەی خۆی هاویشت. دوای ئەوە هەموو ڕۆژێك کتێبەکەی دەردێنا و چاوی لە وێنەکانی دەکرد. ئەو نەیدەزانی چۆن وشەکان بخوێنێتەوە.

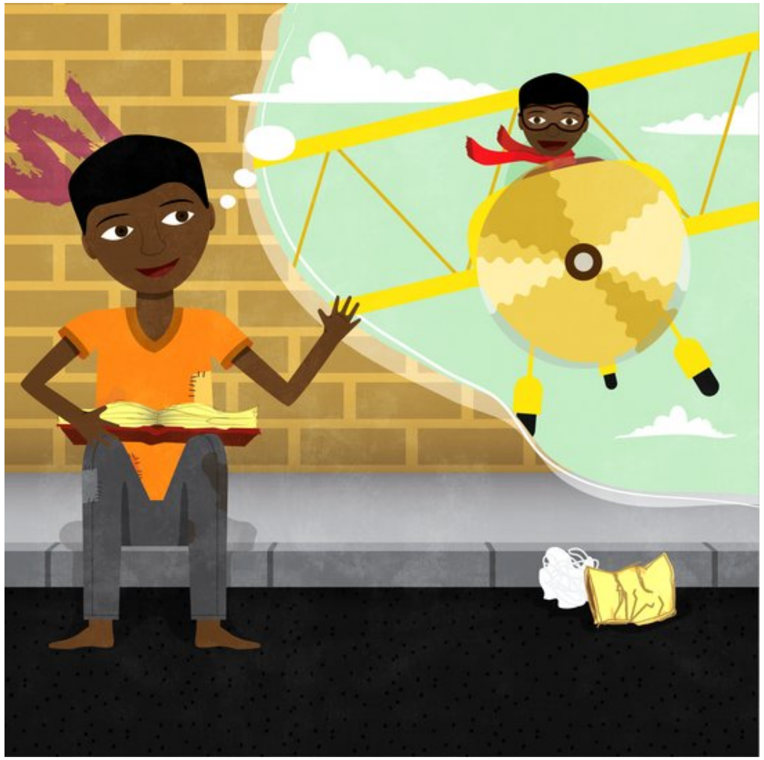

وێنەکان چیرۆکی کوڕێکیان باس دەکرد کە دەیهەویست ببێتە فرۆکەوان،
کاتێك کە گەورە دەبێت. ئەگۆزوە هەموو رۆژێك لە دونیای خەیاڵاتی خۆیدا
ئاواتی دەخواست کە فڕۆکەوان بوایە. جاروبارە وای بە خەیاڵدا دەهات کە
ئەو کوڕەی ناو چیرۆکەکە بۆخۆیەتی.

هەوا سارد بوو و هاگۆزوە لە کەنار شەقامەکە راوەستا بوو و سواڵی دەکرد. پیاوێك چۆ بۆ لای. پیاوەکە گوتی: “سڵاو من ناوم تۆماسە. من لەو نزیکانەوە دەژیم، لە شوێنێک کە دەتوانی شتێک بخۆی” ئەوەی گوت و ئاماژەی بە خانوویەکی زەرد کرد کە سەربانەکەی شین بوو. ئەو پرسیاری کرد و گوتی: “هیواداربم کە تۆ بچیتە ئەوێ کە هەندێ خواردنت دەستبکەوێ؟” هاگۆزوە تەماشایەکی پیاوەکەی کردو پاشان تەماشایەکی خانوەکەی کرد و گوتی: “لەوانەیە” و رۆیشت.

بە درێژایی مانگەکانی دواتر کوڕە بێ لانەکان بە دیتنی تۆماس لەو دەوروبەرە راهاتبوون. ئەو حەزی لێ بوو کە لەگەڵ خەڵك قسە بکات، بەتایبەت ئەو خەڵکانەی کە لەسەر شەقامەکان دەژیان. تۆماس گوێی لە چیرۆکی ژیانی خەڵکی رادەگرت. ئەو راستگۆ و خۆڕاگر بوو، هەرگیز بێ شەرم و بێ ڕێز نەبوو. هەندێك لە کوڕەکان دەچوونەناو خانوە زەردو شینەکە بۆ ئەوەی نانی نیوەڕۆیان دەست بکەوێت.

هەگۆزوە لەسەر پەیدەڕەوەکە دانیشتبوو و چووی لە وێنەکانی ئەو کتێبەکە دەکرد کاتێك کە تۆمەس هات و لە نزیك ئەو دانیشت. تۆمەس پرسیاری لێکرد: “چیرۆکەکە باسی چی دەکات؟” هەگۆزوە وەڵامی دایەوە: “کتێبەکە سەبارەت بە کوڕێکە کە دەبێتە فڕۆکەوان.” تۆمەس لێی پرسی: “کوڕەکە ناوی چییە؟” هەگۆزوە بە هێمنی وەڵامی دایەوە: “نازانم، من ناتوانم بخوێنمەوە.”

کاتێ چاویان بەیەک کەوت، ماگۆزوە چیرۆکی ژیانی خۆی بۆ تۆماس گێڕایەوە. چیرۆکی ماگۆزوەی و هەروەها بۆچی ئەو هەڵاتووە. تۆماس زۆر قسەی نەدەکرد ئەو بە ماگۆزوە شی نەدەگوت کە دەبێ چی بکات، بەڵام بەردەوام بە جوانی گوێی رادەگرت. چرونبەر ئەوان کاتێک لە خانووە زەرد و شینەکەدا خەریکی نان خواردن بوون، قسەیان دەکرد.

له سەروبەندی دەیەمین ساڵڕۆژی له دایکبونی هگۆزوه دا، تۆماس کتێبێکی منداڵانی تازەی به دیاری دایه. کتێبەکه چیرۆکی کوڕێکی خەڵکی گوندی بوو کاتێ گەوره بوو یاریزانێکی بەناوبانگی تۆپی پێی لێ دەربچێت. تۆماس ئەو چیرۆکەی چەندین جار بۆ هگۆزوه خوێندەوە. رۆژێکیان ئەو گوتی: “من پێم وایه کاتی ئەوه هاتووه که تۆ بچیته قوتابخانه و فێری خوێندنەوه ببیت. رای تۆ چییه؟” تۆماس بۆی روونکردەوه که ئەو جێگایەك پێدەزانێ که منداڵان دەتوانن لەوێ بمێننەوه و بۆ قوتابخانەش برۆن.

هگۆزوە لەبارەی ئەو شوێنە نامۆیە و سەبارەت بۆ چوونە قوتابخانە بیری کردەووە. ئەگەر هەمی ئەو راستی بگوتایە کە ئەو نەفامتر لەوە بوایە کە شتێك فێر ببێت چی؟ ئەگەر ئەوان لەو شوێنە نامۆیە لێی بدەن چی؟ ئەو ترسابوو. ئەو بیری کردەووە کە: “رەنگە باشتر وابێ کە لە سەر شەقامەکان ژیان بەسەر بات.”

ئەو لەبارەی مەترسیەکانی خۆی لەگەڵ تۆماس قسەی کرد. بە تێپەربوونی کات پیاوەکە دڵنیایی بە کوڕەکە دا کە ژیان لە شوێنەتازەکە دەتوانێ باشتر بێت.

لە دوای ئەوە هەنگۆزوە رۆیشتە ناو ژووری خانوویەک کە سەربانەکەی سەوز بوو. ئەو لەگەڵ دوو کوڕی دیکە پێکەوە لە ژورێکدا بوون. دە منداڵ بوون و پوورە سیزی و مێردەکەی، سێ سەگ، پشیلەیەک و بزنێکی پیر لەناو خانووە دا دەژیان.

موگۆزوه له قوتابخانه دهستی به خوێندن کرد و پێی زهحمهت بوو. ئهو زۆر شت ههبوو که دهبوایه به دهستی بهێنێت. جاروباره بیری لێدهکردهوه که واز بهێنێت. بهڵام ئهو بیری له فرۆکهوانهکه و یاریزانی تۆپی پێیهکهی ئهو کتێبی چیرۆکی منداڵهکان دهکردهووه. ئهویش وهك ئهوان کۆڵی نهداو وازی نههێنا.

هگۆزوه لە حەوشەی خانووه سەربان سەوزەکە دانیشتبوو و چیرۆکیکی منداڵانی دەخوێندەوە، کە لە قوتابخانە پێیان دابوو. تۆماس هات و لە لای دانیشت. تۆماس لێی پرسی: "بابەتی چیرۆکەکە چییە؟" هگۆزوه لە وەڵامدا گوتی: "لەبارەی کوڕێکە کە دەبێتە مۆسیقار." تۆماس لێی پرسی: "ئەو کوڕەکەی چییە؟" هگۆزوه بە زەردەخەنەوە وەڵامی دایەوە : "ئەو کوڕەکەی هگۆزوەیە."

Global Storybooks

globalstorybooks.net

ماگۆزوە

Lesley Koyi
Wiehan de Jager
Agri Afshin

CC BY